

Source Texts for *Reading Greek with the Desert Fathers*

(Timothy Brady)

1. How to Pray

Παρέβαλέ τις τῶν ἀδελφῶν τινὶ γέροντι οἰκοῦντι εἰς τὸ Σινᾶ ὄρος καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν λέγων· “πάτερ, εἰπέ μοι πῶς ὀφείλω εὐχεσθαι; πολλὰ γὰρ παρώργισα τὸν Θεόν.” λέγει αὐτῷ ὁ γέρον· “ἐγώ, τέκνον, ὅταν εὐχωμαι, οὕτως λέγω· ‘Κύριε, ἀξιώσόν με δουλεῦσαι σοι ὡς ἐδούλευσα τὸν Σατανᾶν, καὶ ἀξιώσόν με ἀγαπήσαι σε ὡς ἠγάπησα τὴν ἁμαρτίαν.’”

2. The Watchful Father

Διηγήσαντο ἡμῖν τινὲς ἀδελφοί· παραβαλοῦσιν ἡμῖν εἰς Ῥαῖθου ὅτι ἦν τις γέρον πονικὸς καθήμενος εἰς τὰ σπήλαια ἄνωθεν τοῦ λεγομένου Ἰσραὴλ καὶ τοιαύτην νῆψιν εἶχεν ὁ νοῦς τοῦ γέροντος, ὥστε σχεδὸν κατὰ βῆμα ὅπου περιεπάτει, ὅπουδῆποτε ἴστατο καὶ ἐσκέπτετο τὸν λογισμὸν αὐτοῦ καὶ ἠρώτα αὐτόν· “τί ἐνὶ ἀδελφέ; ποῦ ἐσμέν;” καὶ εἰ μὲν εὔρισκε τὸν νοῦν αὐτοῦ στιχολογοῦντα ἢ εὐχόμενον εὖ καὶ καλῶς, εἰ δὲ εὔρισκεν ἑαυτὸν ἄλλο οἰονδῆποτε πρᾶγμα λογιζόμενον, εὐθέως ὕβριζεν ἑαυτὸν λέγων· “δεῦ ἐκεῖθεν κατακέφαλα εἰς τὸ ἔργον σου.” οὕτως δὲ πρὸς αὐτὸν πάντοτε ἔλεγεν ὁ γέρον· “ἀδελφέ, ἐγγὺς ἡ ὥρα τοῦ ἀπελθεῖν καὶ ἀκμὴν οὐδὲν θεωρῶ εἰς τὸ μέσον.” τούτῳ ποτὲ ἐφάνη ὁ Σατανᾶς καὶ λέγει αὐτῷ· “τί κοιᾶς; πιστευσον οὐ σώζεσθαι.” λέγει αὐτῷ καὶ αὐτός· “μὴ μέλει σοι ὅτε καὶ οὐ σωθῶ, τέως ἐπάνω τῆς κεφαλῆς σου εὐρίσκομαι ἰστάμενος καὶ ὑπὸ κάτω πάντων εἰς τὴν κόλασιν.”

3. The Fallen Pillar

Ἦκουσεν ὁ ἀββᾶς Ἀντώνιος περὶ τινος νεωτέρου μοναχοῦ, ποιήσαντος σημεῖον ἐν τῇ ὁδῷ· ὡς τούτου ἑωρακότος γέροντάς τινας ὀδεύοντας καὶ κάμνοντας ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὀνάγρους ἐπιτάξαντος ἐλθεῖν καὶ βαστάσαι τοὺς γέροντας, ἕως οὗ φθάσωσι πρὸς Ἀντώνιον. οἱ οὖν γέροντες ἀνήγγειλαν τῷ ἀββᾶ Ἀντωνίῳ ταῦτα. καὶ λέγει αὐτοῖς· “ἔοικέ μοι ὁ μοναχὸς οὗτος πλοῖον εἶναι μεστὸν ἀγαθῶν, οὐκ οἶδα δὲ εἰ ἤξει εἰς τὸν λιμένα.” καὶ μετὰ χρόνον ἄρχεται ἐξαίφνης ὁ ἀββᾶς Ἀντώνιος κλαίειν καὶ τίλλειν τὰς τρίχας αὐτοῦ καὶ ὀδύρεσθαι. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· “τί κλαίεις, ἀββᾶ;” καὶ εἶπεν ὁ γέρον· “μέγας στύλος τῆς ἐκκλησίας ἄρτι ἔπεσεν (ἔλεγε δὲ περὶ τοῦ νεωτέρου μοναχοῦ)· ἀλλὰ ἀπέλθετε,” φησίν, “ἕως αὐτοῦ, καὶ βλέπετε τὸ γεγονός.” ἀπέρχονται οὖν οἱ μαθηταί, καὶ εὐρίσκουσι τὸν μοναχὸν ἐπὶ ψαθίου καθήμενον, καὶ κλαίοντα τὴν ἁμαρτίαν ἣν εἰργάσατο. ἑωρακὼς δὲ τοὺς μαθητὰς τοῦ γέροντος, λέγει· “εἶπατε τῷ γέροντι ἵνα παρακαλέσῃ τὸν Θεόν, δέκα μόνας ἡμέρας ἐνδοῦναί μοι, καὶ ἐλπίζω ἀπολογήσασθαι.” καὶ ἐντὸς ἡμερῶν πέντε ἐτελεύτησεν.

4. The Right Answer

Παρέβαλόν ποτε γέροντες τῷ ἀββᾶ Ἀντωνίῳ, καὶ ἦν ὁ ἀββᾶς Ἰωσήφ μετ’ αὐτῶν. καὶ θέλων ὁ γέρον δοκιμάσαι αὐτούς, προεβάλετο ῥῆμα ἐκ τῆς γραφῆς, καὶ ἠρξάτο ἐρωτᾶν ἀπὸ τῶν μικροτέρων, τί ἐστὶ τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἕκαστος ἔλεγε κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν. ὁ δὲ γέρον ἐκάστῳ ἔλεγεν· “οὐπω εὔρες.” ὕστερον ὅλων λέγει τῷ ἀββᾶ Ἰωσήφ· “σὺ πῶς λέγεις εἶναι τὸν λόγον τοῦτον;” ἀποκρίνεται· “οὐκ οἶδα”. λέγει οὖν ὁ ἀββᾶς Ἀντώνιος· “πάντως ἀββᾶς Ἰωσήφ εὔρε τὴν ὁδόν, ὅτι εἶπεν, ‘οὐκ οἶδα’.”

5. Steal the Donkey

Ἀδελφοὶ παρέβαλον τῷ ἄββᾶ Ἀντωνίῳ ἀπὸ Σκήτεως, καὶ ἐμβάντες εἰς πλοῖον ἀπελθεῖν πρὸς αὐτὸν, εὗρον γέροντα θέλοντα καὶ αὐτὸν ἀπελθεῖν ἐκεῖ. ἠγγούουν δὲ αὐτὸν οἱ ἀδελφοί. καὶ καθημένοι ἐν τῷ πλοίῳ ἐλάλουν λόγους πατέρων, καὶ ἐκ τῆς γραφῆς, καὶ πάλιν περὶ ἐργοχειρῶν ἑαυτῶν. ὁ δὲ γέρων ἐσιώπα. ἐλθόντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ὄρμου, εὐρέθη καὶ ὁ γέρων ὑπάγων πρὸς τὸν ἄββᾶν Ἀντώνιον. ὡς δὲ ἦλθον πρὸς αὐτὸν, λέγει αὐτοῖς: “καλὴν συνοδίαν εὗρετε, τὸν γέροντα τοῦτον.” εἶπε δὲ καὶ τῷ γέροντι: “καλοὺς ἀδελφοὺς εὗρες μετὰ σοῦ, ἄββᾶ.” λέγει ὁ γέρων: “καλοὶ μὲν εἰσιν, ἀλλ’ ἡ αὐτὴ αὐτῶν οὐκ ἔχει θύραν, καὶ ὁ θέλων εἰσέρχεται εἰς τὸν σταῦλον καὶ λύει τὸν ὄνον.” τοῦτο δὲ ἔλεγεν ὅτι τὰ ἐρχόμενα εἰς τὸ στόμα αὐτῶν λαλοῦσιν.

6. Wild Men of the Desert

Ἦλθέ ποτε Μακάριος ὁ Αἰγύπτιος ἀπὸ Σκήτεως εἰς τὸ ὄρος τῆς Νιτρίας εἰς τὴν προσφορὰν τοῦ ἄββᾶ Παμβῶ· καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ γέροντες: “εἰπέ ῥῆμα τοῖς ἀδελφοῖς, πάτερ.” ὁ δὲ εἶπεν: “ἐγὼ οὐπω γέγονα μοναχός, ἀλλ’ εἶδον μοναχοὺς, καθημένῳ γὰρ μοί ποτε ἐν τῷ κελλίῳ εἰς Σκήτιν, ὡχλησάν μοι οἱ λογισμοὶ λέγοντες: ‘ἀπελθε εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἴδε τί βλέπεις ἐκεῖ.’ ἔμεινα δὲ πολεμῶν τῷ λογισμῷ πέντε ἔτη λέγων, ‘μήπως ἀπὸ δαιμόνων ἐστίν.’ καὶ ὡς ἐπέμενε ὁ λογισμὸς, ἀπῆλθον εἰς τὴν ἔρημον· καὶ ἦρον ἐκεῖ λίμνην ὑδάτων, καὶ νῆσον ἐν μέσῳ αὐτῆς· καὶ ἦλθον τὰ κτήνη τῆς ἐρήμου πιεῖν ἐξ αὐτῆς. καὶ εἶδον ἐν μέσῳ αὐτῶν δύο ἀνθρώπους γυμνοὺς· καὶ ἐδειλίασε τὸ σῶμά μου· ἐνόμισα γὰρ ὅτι πνεύματά εἰσιν. αὐτοὶ δὲ με ὡς εἶδον δειλιῶντα, ἐλάλησαν πρὸς μέ· ‘μὴ φοβοῦ· καὶ ἡμεῖς ἄνθρωποι ἐσμεν.’ καὶ εἶπον αὐτοῖς: ‘πόθεν ἐστὲ καὶ πῶς ἦλθετε εἰς τὴν ἔρημον ταύτην;’ καὶ εἶπον: ‘ἀπὸ κοινοβίου ἐσμέν· καὶ γέγονεν ἡμῖν συμφωνία, καὶ ἐξήλθομεν ὧδε· ἰδοὺ τεσσαράκοντα ἔτη· καὶ ὁ μὲν εἷς Αἰγύπτιος, ὁ δὲ ἕτερος Λιβυκὸς ὑπάρχει.’ καὶ ἐπερώτησάν με καὶ αὐτοὶ, λέγοντες: ‘πῶς ὁ κόσμος; καὶ εἰ ἔρχεται τὸ ὕδωρ κατὰ καιρὸν αὐτοῦ, καὶ εἰ ἔχει ὁ κόσμος τὴν εὐθηνίαν αὐτοῦ;’ καὶ εἶπον αὐτοῖς: ‘ναί.’ καὶ γὰρ αὐτοὺς ἠρώτησα: ‘πῶς δύναμαι γενέσθαι μοναχός;’ καὶ λέγουσί μοι: ‘ἐὰν μὴ ἀποτάξηται τις πᾶσι τοῖς τοῦ κόσμου, οὐ δύναται γενέσθαι μοναχός.’ καὶ εἶπον αὐτοῖς: ‘ἐγὼ ἀσθενὴς εἰμι, καὶ οὐ δύναμαι ὡς ὑμεῖς.’ καὶ εἶπόν μοι καὶ αὐτοὶ: ‘καὶ ἐὰν οὐ δύνασαι ὡς ἡμεῖς, κάθου εἰς τὸ κελλίον σου, καὶ κλαῦσον τὰς ἀμαρτίας σου.’ καὶ ἠρώτησα αὐτούς: ‘ὅταν γίνηται χειμῶν, οὐ ριγᾶτε; καὶ ὅταν γίνηται καῦμα, οὐ καίεται τὰ σώματα ὑμῶν;’ οἱ δὲ εἶπον: ‘ὁ Θεὸς ἐποίησεν ἡμῖν τὴν οἰκονομίαν ταύτην· καὶ οὔτε τῷ χειμῶνι ριγῶμεν, οὔτε τῷ θέρει τὸ καῦμα ἡμᾶς ἀδικεῖ.’ διὰ τοῦτο εἶπον ὑμῖν, ὅτι οὐπω γέγονα μοναχός, ἀλλ’ εἶδον μοναχοὺς, συγχωρήσατέ μοι, ἀδελφοί.”

6. Three Visions

Εἶπεν ὁ ἄββᾶς Δανιήλ, ὅτι: “διηγήσατο ἡμῖν ὁ ἄββᾶς Ἀρσένιος ὡς περὶ ἄλλου τινός (τάχα δὲ αὐτὸς ἦν)· ὅτι καθημένου τινός γέροντος εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ, ἦλθεν αὐτῷ φωνὴ λέγουσα: ‘δεῦρο, καὶ δεῖξω σοὶ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων.’ καὶ ἀναστὰς ἐξῆλθε· καὶ ἀπήνεγκεν αὐτὸν εἰς τόπον τινὰ, καὶ ἔδειξεν Αἰθιοπα κόπτοντα ξύλα, καὶ ποιήσαντα φορτίον μέγα· ἐπειράτο δὲ αὐτὸ βαστάσαι, καὶ οὐκ ἠδύνατο· καὶ ἀντὶ τοῦ ἄραι ἐξ αὐτοῦ, πάλιν ἔκοπτε ξύλα, καὶ προσετίθει τῷ φορτίῳ. τοῦτο δὲ ἐπὶ πολὺ ἐποίει. καὶ προβάς ὀλίγον πάλιν ἔδειξεν αὐτῷ ἄνθρωπον ἰστάμενον ἐπὶ λάκκου, καὶ ἀντλοῦντα ὕδωρ ἐξ αὐτοῦ, καὶ μεταβάλλοντα εἰς δεξαμενὴν τετρημμένην, καὶ τὸ αὐτὸ ὕδωρ ἐκχέουσιν εἰς τὸν λάκκον. καὶ λέγει αὐτῷ πάλιν: ‘δεῦρο, δεῖξω σοὶ ἄλλο.’ καὶ θεωρεῖ ἱερὸν καὶ δύο ἄνδρας καθημένους ἵπποις, καὶ βαστάζοντας ξύλον πλαγίως, ἕνα κατέναντι τοῦ ἑνός· ἤθελον δὲ διὰ τῆς πύλης εἰσελθεῖν, καὶ οὐκ ἠδύναντο, διὰ τὸ εἶναι τὸ ξύλον πλάγιον. οὐκ ἔταπεινωσεν δὲ ὁ εἷς ἑαυτὸν ὀπίσω τοῦ ἑτέρου ἐνέγκαι τὸ ξύλον ἐπ’ εὐθείας· καὶ διὰ τοῦτο ἔμειναν ἔξω τῆς πύλης. ‘οὗτοί εἰσι,’ φησὶν, ‘οἱ βαστάζοντες ὡς δικαιοσύνης ζυγὸν μετὰ ὑπερηφανίας. καὶ οὐκ ἔταπεινώθησαν τοῦ διορθώσασθαι ἑαυτοὺς καὶ πορευθῆναι τῇ ταπεινῇ ὁδῷ τοῦ Χριστοῦ· διὸ καὶ μένουσιν ἔξω τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. ὁ δὲ κόπτων τὰ ξύλα ἄνθρωπος ἐστὶν ἐν ἀμαρτίαις πολλαῖς· καὶ ἀντὶ τοῦ μετανοῆσαι, ἄλλας ἀνομίας προστιθεῖ ἐπάνω τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ. καὶ ὁ τὸ ὕδωρ ἀντλῶν ἄνθρωπος ἐστὶ καλὰ μὲν ἔργα ποιῶν, ἀλλ’ ἐπειδὴ εἶχεν ἐν αὐτοῖς πονηρὰν συμμιγῆν, ἐν τούτῳ ἀπώλεσε καὶ τὰ καλὰ αὐτοῦ ἔργα. χρὴ οὖν νήφειν πάντα ἄνθρωπον εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἵνα μὴ εἰς κενὸν κοπιᾷση.”

8. Sunday Worship

Ἐλεγον πάλιν περὶ αὐτοῦ ὅτι ὡπὲ σαββάτων ἐπιφωσκούσης Κυριακῆς, ἤφιε τὸν ἥλιον ὀπίσω αὐτοῦ καὶ ἔτεινε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εὐχόμενος, ἕως πάλιν ἐλαμψεν ὁ ἥλιος εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· καὶ οὕτως ἐκαθέζετο.

9. The Power of Sight

Ἐλεγον περὶ τινος γέροντος μεγάλου· ὅτι ἦν καθήμενος εἰς τὸν Πορφυρίτην, καὶ ὅταν ἤρην τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν πάντα ἐθεώρει τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ εἰ κατένευεν καὶ προσέσχεν εἰς τὴν γῆν, ἐβλεπε τὰς ἀβύσσους καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς.

10. The Destruction of Scetis

Ἐλεγον περὶ μεγάλου γέροντος ἐν τῇ Σκήτει· ὅτι ὅτε οἱ ἀδελφοὶ ὠκοδόμουν κελλίον, ἐξήρχετο μετὰ χαρᾶς καὶ βάλλων τὸν θεμέλιον οὐκ ἀνεχώρει, ἕως οὗ ἐτελειώθη. ποτὲ οὖν ἐξελθὼν εἰς οἰκοδομὴν κελλίου, ἐστύγναζε πολὺ. καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ ἀδελφοί· “τί στυγνὸς εἶ καὶ λυπούμενος, ἀββᾶ;” ὁ δὲ εἶπεν· “ἐρημωθῆναι ἔχει ὁ τόπος οὗτος, τέκνα. ἐγὼ γὰρ εἶδον ὅτι πῦρ ἀνήφθη εἰς Σκήτιν, καὶ λαβόντες οἱ ἀδελφοὶ βαῖα, τύπτοντες ἔσβεσαν αὐτό. καὶ πάλιν ἀνήφθη, καὶ πάλιν ἔσβεσαν αὐτό. τὸ δὲ τρίτον ἀνήφθη, καὶ ἐπλήρωσε πᾶσαν τὴν Σκήτιν, καὶ οὐκέτι ἠδυνήθη κατασβεσθῆναι. διὰ τοῦτο στυγνάζω καὶ λυποῦμαι.”

11. The Insistent Beggar

Εἰσηλθέ ποτε ὁ ἀββᾶς Ἀγάθων εἰς τὴν πόλιν πωλῆσαι μικρὰ σκεύη, καὶ εὕρισκει τινὰ λελωβημένον παρὰ τὴν ὁδόν. λέγει αὐτῷ ὁ λελωβημένος· “ποῦ ὑπάγεις;” λέγει αὐτῷ ὁ ἀββᾶς Ἀγάθων· “εἰς τὴν πόλιν πωλῆσαι σκεύη.” λέγει αὐτῷ· “ποιήσον ἀγάπην, καὶ ἄρον με ἐκεῖ.” καὶ βαστάσας αὐτὸν, ἀπήνεγκεν εἰς τὴν πόλιν. λέγει αὐτῷ· “ὅπου πωλεῖς τὰ σκεύη, ἐκεῖ με θές.” ἐποίησε δὲ οὕτως. καὶ ὅτε ἐπώλησε σκεῦος, ἔλεγεν αὐτῷ ὁ λελωβημένος· “πόσου ἐπώλησας αὐτό;” καὶ ἔλεγε· “τόσου”. καὶ ἔλεγεν αὐτῷ· “ἀγόρασόν μοι πλακοῦντιν.” καὶ ἠγόραζε. καὶ πάλιν ἐπώλει ἄλλο σκεῦος. καὶ ἔλεγε· “καὶ τοῦτο πόσου;” καὶ ἔλεγε· “τόσου.” καὶ ἔλεγεν αὐτῷ· “ἀγόρασόν μοι τόδε.” καὶ ἠγόραζε. μετὰ οὖν τὸ πωλῆσαι ὅλα τὰ σκεύη καὶ θέλαιν ἀπελθεῖν, λέγει αὐτῷ ὁ λελωβημένος· “ὑπάγεις;” λέγει αὐτῷ· “ναί.” καὶ λέγει· “ποιήσον πάλιν ἀγάπην, καὶ ἄρον ὅπου με εὔρες.” καὶ βαστάσας αὐτὸν, ἠνεγκεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. καὶ λέγει αὐτῷ· “εὐλόγημένος εἶ, Ἀγάθων, ὑπὸ Κυρίου ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς.” καὶ ἄρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ οὐδένα εἶδεν· ἦν γὰρ ἄγγελος Κυρίου ἐλθὼν δοκιμάσαι αὐτόν.

12. The Forgetful Father

Γέρων τις ἦν ἐν Σκήτει, πονικὸς μὲν ἐν τῷ σωματικῷ, οὐκ ἀκριβῆς δὲ ἐν τοῖς λογισμοῖς. ἀπῆλθεν οὖν πρὸς τὸν ἀββᾶν Ἰωάννην, ἐρωτῆσαι αὐτόν περὶ τῆς λήθης· καὶ ἀκούσας παρ’ αὐτοῦ λόγον, ὑπέστρεψεν εἰς τὴν κέλλαν αὐτοῦ, καὶ ἐπελάθετο ὃ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἀββᾶς Ἰωάννης. καὶ ἀπῆλθε πάλιν ἐρωτῆσαι αὐτόν· ἀκούσας δὲ παρ’ αὐτοῦ ὁμοίως τὸν λόγον, ὑπέστρεψεν. ὡς δὲ ἔφθασε τὸ ἴδιον κελλίον πάλιν ἐπελάθετο, καὶ οὕτω δὲ πλειστάκις ἀπερχόμενος, ἐν τῷ ὑποστρέφειν κατακυριεύετο ὑπὸ τῆς λήθης. μετὰ δὲ ταῦτα ἀπαντήσας τῷ γέροντι εἶπεν· “οἶδας, ἀββᾶ, ὅτι ἐπελαθόμην πάλιν ὃ μοι εἶρηκας; ἀλλ’ ἵνα μὴ ὀχλήσω σοι, οὐκ ἤλθον.” λέγει αὐτῷ ὁ ἀββᾶς Ἰωάννης· “ὑπάγε, ἄψον λύχνον.” καὶ ἦψεν. εἶπε καὶ αὐτῷ πάλιν· “φέρε ἄλλους λύχνους, καὶ ἄψον ἐξ αὐτοῦ.” ἐποίησε δὲ ὁμοίως. καὶ εἶπεν ἀββᾶς Ἰωάννης τῷ γέροντι· “μὴ τί ποτε ἐβλάβη ὁ λύχνος, ὅτι ἀνήψας ἐξ αὐτοῦ τοὺς ἄλλους λύχνους;” λέγει· “οὐχί.” εἶπε δὲ ὁ γέρον· “οὕτως οὐδὲ Ἰωάννης· ἐὰν ἡ Σκήτις ἔρχεται πρὸς με ὅλη, οὐ μὴ με ἐμποδίσαι ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ. τοίνυν, ὅτε θέλεις, ἔρχου, μηδὲν διακρινόμενος.” καὶ οὕτω δι’ ὑπομονῆς ἀμφοτέρων, ἦρε τὴν λήθην ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ γέροντος. αὕτη δὲ ἦν ἐργασία τῶν Σκητιωτῶν, διδόναι προθυμίαν τοῖς πολεμουμένοις· καὶ βιαζομένου ἑαυτοῦ εἰς τὸ κερδῆσαι ἀλλήλους εἰς τὸ ἀγαθόν.

13. The Ship at Sea

Ἀδελφῷ ποτέ συνέβη πειρασμὸς εἰς τὸ κοινόβιον τοῦ ἄββᾶ Ἡλίτ· καὶ διωχθεὶς ἐκεῖθεν ἀπῆλθεν εἰς ὄρος πρὸς τὸν ἄββᾶν Ἀντώνιον. καὶ μείναντος τοῦ ἀδελφοῦ χρόνον πρὸς αὐτὸν, ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὸ κοινόβιον ὅθεν ἐξέβη. οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν, πάλιν ἐδίωξαν· ὁ δὲ ἀνέκαμψε πρὸς τὸν ἄββᾶν Ἀντώνιον λέγων· “οὐκ ἠθέλησάν με δέξασθαι, πάτερ.” ἀπέστειλεν οὖν ὁ γέρων λέγων· “πλοῖον ἐναυάγησεν ἐν τῷ πελάγει καὶ ἀπώλεσε τὸν γόμον, καὶ μετὰ καμάτου ἐσώθη ἐπὶ τὴν γῆν· ὑμεῖς δὲ τὰ σωθέντα ἐπὶ τὴν γῆν θέλετε καταποντίσαι.” οἱ δὲ ἀκούσαντες ὅτι ὁ ἄββᾶς Ἀντώνιος αὐτὸν ἀπέστειλεν, εὐθέως ἐδέξαντο αὐτόν.

14. Doers, Not Hearers

Ἐλεγεν ὁ ἄββᾶς Εὐλόγιος ὁ τοῦ Ἐνάτου ὅτι ἦν τις ἀδελφὸς οἰκῶν εἰς τὰ Κελλία καὶ ποιήσας ἔτη εἴκοσι σχολάζων τῇ ἀναγνώσει νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ἀναστὰς ἐν μιᾷ ἐπώλησε τὰ βιβλία ὅσα ἐκέκτητο, καὶ λαβὼν τὸ μηλωτάριον αὐτοῦ ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἐσωτέραν ἔρημον. ὑπαντήσας δὲ αὐτὸν ὁ ἄββᾶς Ἰσαὰκ λέγει αὐτῷ· “ποῦ πορεύῃ, τέκνον;” καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀδελφὸς λέγων· “ἔχω εἴκοσι χρόνους, πάτερ, ἀκούων μόνον τοὺς λόγους τῶν βιβλίων· ἄρτι δὲ θέλω λοιπὸν ἄρξασθαι καὶ εἰς τὸ ἔργον ὅπερ ἤκουσα ἐκ τῶν βιβλίων.” καὶ ποιήσας αὐτῷ εὐχὴν ὁ γέρων ἀπέλυσε αὐτόν.

15. Forgive Us Our Debts

Ἦλθέ ποτε ἀδελφὸς Λιβυκὸς πρὸς τὸν ἄββᾶν Σιλουανὸν εἰς τὸ ὄρος εἰς Πανεφῶ καὶ λέγει αὐτῷ· “ἄββᾶ, ἐχθρὸν ἔχω πολλὰ κακὰ ποιήσαντά μοι· καὶ γὰρ καὶ τὸν ἀγρόν μου ὡς ἡμῖν ἐν τῷ κόσμῳ ἤρπασε καὶ πολλάκις ἐπεβούλευσέ μοι καὶ φαρμακοὺς ἐκίνησε πρὸς τὸ ἀδικῆσαί με νῦν, καὶ βούλομαι παραδοῦναι αὐτὸν τῷ ἄρχοντι.” λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· “ὡς ἀναπαύῃ, τέκνον, ποίησον.” λέγει ὁ ἀδελφός· “ναί, ἄββᾶ, φύσει ἐὰν παιδευθῇ, πάνυ ὠφελεῖται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ.” λέγει ὁ γέρων· “ὡς δοκεῖ σοι, τέκνον, ποίησον.” καὶ λέγει ὁ ἀδελφὸς τῷ γέροντι· “ἀνάστα, πάτερ, ποιήσωμεν εὐχὴν, καὶ ἀπέρχομαι πρὸς τὸν ἄρχοντα.” καὶ ἀνέστη ὁ γέρων, καὶ λεγόντων αὐτῶν τὸ Πάτερ ἡμῶν, ὡς ἦλθον εἰπεῖν· ‘καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν,’ εἶπεν ὁ γέρων· ‘ὡς οὐδὲ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν,’ καὶ λέγει ὁ ἀδελφὸς τῷ γέροντι· “μὴ οὕτως, πάτερ.” καὶ εἶπεν ὁ γέρων· “ἀλλὰ πῶς, τέκνον; φύσει ἐὰν πρὸς τὸν ἄρχοντα βούλει ἀπελθεῖν, ἵνα ἐκδικήσῃ σε, Σιλουανὸς ἄλλην εὐχὴν οὐ ποιεῖ σοι.” καὶ βαλὼν μετάνοιαν ὁ ἀδελφὸς συνεχώρησε τῷ ἐχθρῷ αὐτοῦ.

16. The Tax Collector and the Corpse

Ἐλεγέ τις τῶν πατέρων ὅτι ἦν τις μαγιστριανὸς πεμφθεὶς εἰς ἀπόκρισιν βασιλικὴν καὶ ἐν τῇ ὁδῷ εὔρε τινὰ πτωχὸν νεκρὸν κείμενον γυμνόν. καὶ σπλαγχνισθεὶς λέγει τῷ παιδί αὐτοῦ· “λαβὲ τὸν ἵππον καὶ πρόελθε μικρόν,” καὶ κατελθὼν, ἀπεδύσατο ἐν τῶν λινουδίων αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκε τῷ κειμένῳ νεκρῷ καὶ ἀπῆλθεν. πάλιν μεθ’ ἡμέρας, ἀπεστάλη ὁ αὐτὸς μαγιστριανὸς εἰς ἀπόκρισιν. συνέβη δὲ ἐξελθόντος αὐτοῦ τὴν πόλιν καὶ ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ ἐκλάσθη ὁ πούς αὐτοῦ. καὶ ἀποστρέφει ὁ παῖς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ οἱ ἰατροὶ ἐπεμελοῦντο αὐτοῦ. μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας, ἐμελανίασεν ὁ πούς αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες οἱ ἰατροὶ μελανωθέντα τὸν πόδα αὐτοῦ, ἔνευσαν πρὸς ἀλλήλους, ὅτι κοπήναι ὀφείλει ὁ πούς, ἐπεὶ σῆπει ὅλον τὸ σῶμα καὶ ἀποθνήσκει ὁ ἄνθρωπος. καὶ λέγουσιν αὐτῷ· “ἐρχόμεθα πρῶτῃ, καὶ θεραπευόμεν σε.” ὁ δὲ ἀσθενῶν νεύει τῷ παιδί αὐτοῦ ἐξελθεῖν ὀπίσω τῶν ἰατρῶν καὶ μαθεῖν παρ’ αὐτῶν τί βούλονται. καὶ λέγουσιν αὐτῷ· “ὁ πούς τοῦ κυρίου σου ἐμελανίασεν καὶ ἐὰν μὴ κοπή, ἀπόλλεται ὁ ἄνθρωπος· ἐρχόμεθα πρῶτῃ καὶ ὁ θέλει ὁ Θεὸς ποιῶμεν.” καὶ εἰσέρχεται ὁ δοῦλος κλαίων πρὸς τὸν δεσπότην αὐτοῦ λέγων ὅτι· “τάδε βουλευόνται περὶ σοῦ” ὁ δὲ ἀκούσας ἐλυπήθη, καὶ ἀπὸ πολλῆς ἀθυμίας οὐκ ἐκοιμήθη. ἦν δὲ κανδίλα φαίνουσα. περὶ δὲ τὰς μέσας νύκτας, ὁρᾷ ἄνθρωπον διὰ τῆς θυρίδος κατερχόμενον καὶ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγοντα αὐτῷ· “τί κλαίεις, τί λυπήσαι;” ὁ δὲ λέγει· “κύριε, οὐ θέλεις ἵνα κλαύσω καὶ λυπηθῶ, ὅτι ἐκλάσθη, καὶ τάδε βουλευόνται περὶ ἐμοῦ οἱ ἰατροί;” καὶ λέγει αὐτῷ ὁ φανείς· “δεῖξόν μοι τὸν πόδα σου.” καὶ ἀλείφει αὐτὸν καὶ λέγει· “ἀνάστα ἄρτι καὶ περιπάτει.” καὶ λέγει ὁ ἀσθενῶν· “κέκλασται καὶ οὐ δύναμαι.” καὶ λέγει αὐτῷ· “ἐπιστηρίχθητι ἐπ’ ἐμέ.” καὶ ἐπιστηριχθεὶς, περιεπάτει χωλεύων. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ φανείς· “ἀκμὴν χωλαίνεις; θές ἑαυτὸν πάλιν.”

καὶ δῆθεν πάλιν ἀλείφει αὐτὸν ἐξ ἴσων τοὺς πόδας αὐτοῦ. καὶ λέγει αὐτῷ· “ἔγειρε ἄρτι περιπάτει.” καὶ ἀναστὰς περιεπάτησεν ὑγιῶς. καὶ λέγει αὐτῷ· “θὲς ἑαυτὸν ἀναπαύθητι.” καὶ εἶπεν αὐτῷ τινὰς λόγους περὶ ἐλεημοσύνης, ὅτι εἶπεν ὁ Κύριος· μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται, καὶ ἀνήλεος ἡ κρίσις τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος, καὶ ὅσα τοιαῦτα. καὶ λέγει αὐτῷ· “σώζου.” λέγει ὁ μαγιστριανός· “ὑπάγεις;” λέγει αὐτῷ· “τί γὰρ θέλεις ἐξοῦτε ὑγιάντας;” λέγει αὐτῷ ὁ μαγιστριανός· “τὸν Θεὸν τὸν πέμψαντά σε, εἰπέ μοι τίς εἶ.” λέγει αὐτῷ· “βλέψον εἰς ἐμέ. ἐπιγινώσκεις τοῦτο τὸ ὀθόνιον ἀκριβῶς;” λέγει αὐτῷ· “ναί, κύριε, ἐμὸν ἐστίν.” καὶ λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος· “ἐγὼ εἰμι ὃν εἶδες νεκρὸν ἐρρίμμενον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἔρριψάς μοι τὸ λινούδιν καὶ ἀπέστειλέ με ὁ Θεὸς ἰάσασθαί σε· εὐχαρίστει οὖν διαπαντὸς τῷ Θεῷ.” καὶ ἀνήλθε πάλιν δι’ ἧς κατήλθε θυρίδος καὶ ὑγιάντας τὸν αἴτιον παντὸς ἀγαθοῦ Θεὸν ἐδόξαζεν.

17. The Dead Man’s Pledge

Ἐλεγεν ὁ ἀββᾶς Σισόης· “ὅτε ἤμην εἰς Σκῆτιν μετὰ τοῦ Μακαρίου, ἀνέβημεν θερίσαι μετ’ αὐτοῦ ἑπτὰ ὀνόματα· καὶ ἰδοὺ μία χήρα καλαμωμένη ἦν ὀπίσω ἡμῶν, καὶ οὐκ ἐπαύετο κλαίουσα. ἐφώνησεν οὖν ὁ γέρον τὸν κύριον τοῦ χωρίου, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ‘τί ἔχει ἡ γραῦς αὕτη, ὅτι πάντοτε κλαίει;’ λέγει αὐτῷ· ‘ὅτι ὁ ἀνὴρ αὐτῆς εἶχε παραθήκην τινὸς καὶ ἀπέθανεν ἄφνω, καὶ οὐκ εἶπε ποῦ ἔθηκεν αὐτήν· καὶ θέλει ὁ κύριος τῆς παραθήκης λαβεῖν αὐτήν καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς εἰς δούλους.’ λέγει αὐτῷ ὁ γέρον· ‘εἰπέ αὐτῇ ἵνα ἔλθῃ πρὸς ἡμᾶς, ὅπου ἀναπαυόμεθα τὸ καῦμα.’ καὶ ἐλθούσης τῆς γυναικὸς, εἶπεν αὐτῇ ὁ γέρον· ‘τί πάντα οὕτως κλαίεις;’ καὶ εἶπεν· ‘ὁ ἀνὴρ μου ἀπέθανε λαβὼν παραθήκην τινὸς καὶ οὐκ εἶπεν ἀποθήσκων ποῦ ἔθηκεν αὐτήν.’ καὶ εἶπεν ὁ γέρον πρὸς αὐτήν· ‘δεῦρο, δεῖξόν μοι ποῦ ἔθηκας αὐτόν.’ καὶ λαβὼν τοὺς ἀδελφούς μεθ’ ἑαυτοῦ, ἐξῆλθε σὺν αὐτῇ. καὶ ἐλθόντων ἐπὶ τὸν τόπον, εἶπεν αὐτῇ ὁ γέρον· ‘ἀναχώρησον εἰς τὸν οἶκόν σου.’ καὶ προσευξαμένων αὐτῶν, ἐφώνησεν ὁ γέρον τὸν νεκρὸν λέγων· ‘ὁ δεῖνα, ποῦ ἔθηκας τὴν ἀλλοτρίαν παραθήκην;’ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ‘εἰς τὸν οἶκόν μου κέκρυπται, ὑπὸ τὸν πόδα τῆς κλίνης.’ καὶ λέγει αὐτῷ ὁ γέρον· ‘κοιμῶ πάλιν ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἀναστάσεως.’ ἰδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔπεσον εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ γέρον· ‘οὐ δι’ ἐμὲ γέγονε τοῦτο· οὐδὲν γὰρ εἰμι. ἀλλὰ διὰ τὴν χήραν καὶ τὰ ὄρφανὰ ὁ Θεὸς ἐποίησε τὸ πρᾶγμα· τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ μέγα, ὅτι ἀναμάρτητον θέλει ὁ Θεὸς τὴν ψυχὴν· καὶ εἴ τι ἂν αἰτήσῃται λαμβάνει.’ ἐλθὼν δὲ, ἀνήγγειλε τῇ χήρᾳ ποῦ κεῖται ἡ παραθήκη. ἡ δὲ λαβοῦσα αὐτήν, ἔδωκε τῷ κυρίῳ αὐτῆς, καὶ ἠλευθέρωσε τὰ τέκνα αὐτῆς. καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐδόξασαν τὸν Θεόν.

18. The Lapsed Bishop

Ἐλεγε πάλιν ἄλλος γέρον, ὃς ἠξιώθη τῆς ἐπισκοπῆς πόλεως Ὁξυρύγχου ὡς ἐτέρου τινὸς αὐτῷ διηγησαμένου· ἦν δὲ αὐτὸς ὁ τοῦτο πεποικώς. “ἔδοξέ μοί,” φησί, “ποτε εἰς τὴν ἔρημον τὴν ἐσωτέραν τὴν κατὰ Ὁρασάν εἰσελθεῖν ἔνθα τὸ τῶν Μαζίκων γένος, ἰδεῖν εἴ ποῦ εὕρω τινὰ πτωχὸν δουλεύοντα τῷ Θεῷ. καὶ δὴ λαβὼν ὀλίγα παξαμάτια καὶ ὡς ἡμερῶν τεσσάρων ὕδωρ τὴν πορείαν ἐποιούμην. ὡς δὲ διήλθον αἱ τέσσαρες ἡμέραι τῶν τροφῶν ἀναλωθεισῶν διηπῶρον τί πράξω. καὶ θαρρήσας ἐξέδωκα ἑμαυτὸν καὶ διώδευσα ἄλλας τέσσαρας ἡμέρας μείνας ἄσιτος. τῆς δὲ ἀσιτίας καὶ τοῦ κόπου τῆς ὁδοῦ τὴν τάσιν τοῦ σώματος μηκέτι φέροντος, εἰς λιποθυμίαν ἦλθον καὶ δὴ ἐκείμην χαμαί. ἐλθὼν δὲ τις τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ ἤψατο τῶν χειλέων μου καθάπερ ἰατρὸς τῇ μήλῃ τὸν ὀφθαλμὸν παρατρέχει. εὐθὺς δὲ ἐνεδυναμώθη ὥστε νομίσαι μήτε ὀδευκέναι μήτε λιμῶσαι. ὡς οὖν εἶδον τὴν δύναμιν ταύτην ἐπελθοῦσάν μοι, ἀναστὰς διώδευον τὴν ἔρημον. ὡς δὲ διήλθον ἄλλαι τέσσαρες ἡμέραι πάλιν ἠτόνησα καὶ ἐξέτεινα εἰς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖράς μου. καὶ ἰδοὺ ὁ ἀνὴρ ὁ τὸ πρότερον ἐνδυναμώσας με καὶ πάλιν τῷ δακτύλῳ χρίσας τὰ χεῖλη μου, ἐστερέωσέ με. διήλθον δὲ ἡμέραι δεκαεπτὰ, καὶ μετὰ ταῦτα εὕρισκω καλύβην καὶ φοῖνικα καὶ ὕδωρ καὶ ἄνδρα στήκοντα οὗ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ἦσαν ἐνδύμα αὐτῷ· πεπολιωμένοι πᾶσαι ὑπῆρχον καὶ φοβερὸς τῇ ὄψει. ὡς δὲ ἐθεάσατό με ἔστη εἰς προσευχὴν καὶ τελέσας τὸ ‘ἀμήν’, ἔγνω εἶναί με ἄνθρωπον. κρατήσας οὖν τῆς χειρὸς μου, ἠρώτα λέγων· ‘πῶς ἐνταῦθα παραγέγονας, καὶ εἰ ἔτι συνέστηκε πάντα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ εἰ ἐπικρατοῦσιν ἔτι οἱ διωγμοί;’ ἐγὼ δὲ εἶπον· ‘χάριν ὑμῶν τῶν μετὰ ἀληθείας δουλευόντων τῷ Θεῷ, ταύτην τὴν ἔρημον διέρχομαι· τὸ δὲ τοῦ διωγμοῦ πέπαυται διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ. φράσσον δέ μοι καὶ αὐτὸς πῶς ἐνταῦθα παραγέγονας.’ ὁ δὲ ἀποδυρόμενος ἤρξατο λέγειν· ‘ἐγὼ ἐπίσκοπος ἐτύγχανον, καὶ διωγμοῦ γενομένου πολλῶν τιμωριῶν προσενεχθεισῶν μοι, μὴ δυνηθεὶς ὑπενεγκεῖν τοὺς αἰκισμοὺς, ἐπέθυσσα. ὡς δὲ ἐν ἑμαυτῷ ἐγενόμην ἐπέγνων τὴν ἀνομίαν μου καὶ ἔδωκα ἑμαυτὸν ἀποθανεῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ. καὶ εἰμι ἐνταῦθα

διάγων ἔτη τεσσαράκοντα ἐννέα, ἐξομολογούμενος καὶ παρακαλῶν τὸν Θεὸν, εἶπως ἀφεθήσεται μοι ἡ ἁμαρτία μου· καὶ τὴν μὲν ζωὴν παρέσχετό μοι ὁ Κύριος ἐκ τοῦ φοίνικος τούτου. παράκλησιν δὲ τῆς συγχωρήσεως οὐκ ἔλαβον, ἕως ἐτῶν τεσσαράκοντα ὀκτώ· ἐν δὲ τῷ ἐνιαυτῷ τούτῳ παρεκλήθην.’ ὡς δὲ ταῦτα ἔλεγεν, ἄφνω ἀναστὰς δρομαίως ἔξω ἔστη εἰς προσευχὴν ἐπὶ πολλὰς ὥρας. ὡς δὲ ἐτέλεσε προσευχόμενος, ἦλθε πρὸς με. θεωρήσας δὲ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, εἰς ἐκπληξιν ἦλθον καὶ δειλιάν· ἦν γὰρ γενόμενος ὡς πῦρ. εἶπεν δέ μοι· ‘μὴ φοβοῦ καὶ γὰρ ὁ Κύριος ἀπέσταλκέ σε ἵνα κηδεύσης μου τὸ σῶμα.’ ὡς δὲ ἐτέλεσε λέγων, εὐθὺς ἐκτείνας τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας τέλος ἔσχε τοῦ βίου. παραλύσας δὲ ἐγὼ τὸν λεβήτονά μου τὸ ἥμισυ ἐμαυτῷ ἑάσας καὶ τὸ ἥμισυ περιπτύξας τὸ σῶμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον ἀπέκρυψα αὐτὸ ἐν τῇ γῆ. ὡς δὲ ἔθαψα αὐτόν εὐθέως ὁ φοῖνιξ ἐξηράνθη καὶ ἡ καλύβη ἔπεσεν. ἐγὼ δὲ πολλὰ ἔκλαυσα δεόμενος τοῦ Θεοῦ εἶπως παράσχη μοι τὸν φοίνικα καὶ διατελέσω ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ τὸν ἐπιλοιπὸν μου χρόνον. ὡς δὲ οὐκ ἐγένετο τοῦτο εἶπον ἐν ἑαυτῷ μὴ εἶναι θέλημα Θεοῦ. εὐξάμενος οὖν ὄρμων πάλιν ἐπὶ τὴν οἰκουμένην καὶ ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος ὁ χρίσας τὰ χεῖλη μου ἦλθεν καὶ ἐνεδυνάμωσέ με ὁφθεῖς μοι. καὶ οὕτως ἔφθασα ἐλθεῖν πρὸς τοὺς ἀδελφούς καὶ διηγησάμην καὶ παρεκάλουν μὴ ἀπελιπίζειν ἑαυτῶν ἀλλὰ τῇ ὑπομονῇ εὐρίσκειν τὸν Θεόν.

19. Cyril of Alexandria and the Heretic

Ὁ αὐτὸς ἀββᾶς Δανιὴλ διηγήσατο περὶ ἄλλου τινὸς γέροντος μεγάλου, καθημένου εἰς τὰ κάτω μέρη τῆς Αἰγύπτου, ὅτι ἔλεγεν ἐν ἀφελότητι, ὅτι ὁ Μελχισεδέκ υἱὸς ἐστὶ τοῦ Θεοῦ. καὶ ἀνηγγέλη τῷ μακαρίῳ Κυρίλλῳ τῷ ἀρχιεπισκόπῳ Ἀλεξανδρείας περὶ αὐτοῦ· καὶ ἔπεμψεν ἐπ’ αὐτόν. εἰδὼς δὲ ὅτι σημειοφόρος ἐστὶν ὁ γέρον, καὶ εἴ τι αἰτεῖ τῷ Θεῷ, ἀποκαλύπτει αὐτῷ, καὶ ὅτι ἐν ἀφελότητι λέγει τὸν λόγον, ἐχρήσατο τοιαύτη σοφία λέγων· “ἀββᾶ, παρακαλῶ σε, ἐπειδὴ ὁ λογισμὸς μου λέγει, ὅτι ‘ὁ Μελχισεδέκ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐστὶ,’ καὶ ἄλλος λογισμὸς λέγει, ὅτι ‘οὐ, ἀλλ’ ἄνθρωπός ἐστιν ἀρχιερεὺς τοῦ Θεοῦ.’” ἐπεὶ οὖν διστάζω περὶ τούτου, ἀπέστειλα πρὸς σέ, ἵνα δεηθῆς τοῦ Θεοῦ, ὅπως σοὶ ἀποκαλύψῃ περὶ τούτου.” ὁ δὲ γέρον τῇ αὐτοῦ πολιτεία θαρρῶν, εἶπε μετὰ παρρησίας· “ἔνδος μοι τρεῖς ἡμέρας, κἀγὼ ἐρωτῶ τὸ Θεὸν περὶ τούτου, καὶ ἀναγγέλλω σοὶ τίς ἐστίν.” ἀπελθὼν οὖν ἐδέετο τοῦ Θεοῦ περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. καὶ ἐλθὼν μετὰ τρεῖς ἡμέρας, λέγει τῷ μακαρίῳ Κυρίλλῳ ὅτι· “ἄνθρωπός ἐστιν ὁ Μελχισεδέκ.” καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἀρχιεπίσκοπος· “πῶς οἶδας, ἀββᾶ;” ὁ δὲ εἶπεν· “ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψέ μοι ὅλους τοὺς πατριάρχας, οὕτως ἕνα ἕκαστον παρερχόμενον ἐνώπιόν μου, ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι Μελχισεδέκ· καὶ θάρσει ὅτι οὕτως ἐστίν.” ἀπελθὼν οὖν, δι’ ἑαυτοῦ ἐκήρυσεν ὅτι ἄνθρωπός ἐστιν ὁ Μελχισεδέκ. καὶ ἐχάρη μεγάλως ὁ μακάριος Κύριλλος.

20. Honest Abba John

Διηγήσατό τις τῶν πατέρων περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου τοῦ Πέρσου, ὅτι ἐκ τῆς πολλῆς αὐτοῦ χάριτος εἰς βαθυτάτην ἦλθεν ἀκακίαν. οὗτος δὲ ἔμενεν ἐν Ἀραβίᾳ τῆς Αἰγύπτου. ἐχρήσατο δὲ ποτε παρὰ ἀδελφοῦ ἐν χρύσινον, καὶ ἠγόρασε λινάρια, ἵνα ἐργάσῃται. καὶ ἦλθεν ἀδελφὸς παρακαλῶν αὐτόν καὶ λέγων· “χάρισαί μοι, ἀββᾶ, ὀλίγα λινάρια, ἵνα ποιήσω ἐμαυτῷ λεβίτωνα.” καὶ ἔδωκεν αὐτῷ μετὰ χαρᾶς. ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλος ἦλθε παρακαλῶν αὐτόν· “δός μοι ὀλίγα λινάρια, ἵνα ποιήσω μου λέντιον.” ἔδωκε δὲ καὶ αὐτῷ ὁμοίως. καὶ ἄλλων αἰτησάντων, ἐδίδου ἀπλῶς μετὰ χαρᾶς. ὕστερον ἔρχεται ὁ κύριος τοῦ ὀλοκοτίνου θέλων αὐτό. λέγει αὐτῷ ὁ γέρον· “ἐγὼ ὑπάγω καὶ φέρω σοὶ αὐτό.” καὶ μὴ ἔχων πόθεν ἀποδοῦναι, ἀνέστη ἀπελθεῖν πρὸς τὸν ἀββᾶν Ἰάκωβον τὸν τῆς διακονίας, παρακαλέσαι αὐτόν δοῦναι αὐτῷ τὸ νόμισμα, ἵνα ἀποδώσῃ τῷ ἀδελφῷ. καὶ ὑπάγων εὗρεν ὀλοκοτίνην κείμενον χαμαὶ, καὶ οὐχ ἦπατο αὐτοῦ. ποιήσας δὲ εὐχὴν, ὑπέστρεψεν εἰς τὸ κελλίον ἑαυτοῦ. καὶ ἦλθεν ὁ ἀδελφὸς πάλιν ὀχλῶν αὐτῷ διὰ τὸ νόμισμα. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ γέρον· “ἐγὼ πάντως φροντίζω.” καὶ ἀπελθὼν πάλιν, εὗρε τὸ νόμισμα χαμαὶ ὅπου ἦν· καὶ ποιήσας εὐχὴν πάλιν, ὑπέστρεψεν εἰς τὸ κελλίον ἑαυτοῦ. καὶ ἰδοὺ ὁμοίως ἦλθεν ὁ ἀδελφὸς ὁ ὀχλῶν αὐτόν. καὶ λέγει ὁ γέρον ὅτι “πάντως τὸ ἅπαξ τοῦτο φέρω αὐτό.” καὶ ἀναστὰς πάλιν, ἦλθε κατ’ ἐκείνου τοῦ τόπου· καὶ εὗρεν αὐτὸ ἐκεῖ κείμενον. καὶ ποιήσας εὐχὴν ἔλαβεν αὐτό. καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἀββᾶν Ἰάκωβον, καὶ λέγει αὐτῷ· “ἀββᾶ, ἐρχόμενος πρὸς σέ εὗρον τὸ νόμισμα τοῦτο ἐν τῇ ὁδῷ· ποίησον οὖν ἀγάπην, καὶ κήρυξον ἐν τῇ ἐνορίᾳ, μήτις ἀπώλεσεν αὐτό· καὶ ἐὰν εὕρηθῃ ὁ κύριος αὐτοῦ, δὸς αὐτό.” ἀπελθὼν οὖν ὁ γέρον, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἐκήρυξε· καὶ οὐδεὶς εὕρηθῃ ὁ ἀπολέσας τὸ νόμισμα. τότε λέγει ὁ γέρον τῷ ἀββᾶ Ἰακώβῳ· “εἰ οὖν οὐδεὶς αὐτὸ ἀπώλεσε, δὸς αὐτὸ τῷδε τῷ ἀδελφῷ· χρεωστῷ γὰρ αὐτῷ· καὶ ἐρχόμενος λαβεῖν παρὰ σοῦ ἀγάπην καὶ ἀποδοῦναι τὸ χρέος, εὗρον αὐτό.” καὶ ἔθαύμασεν ὁ γέρον, πῶς χρεωστῶν καὶ εὐρῶν οὐκ εὐθέως ἔλαβε καὶ ἔδωκεν αὐτό. καὶ τοῦτο δὲ ἦν

αὐτοῦ τὸ θαυμαστὸν, ὅτι εἰ ἤρχετό τις χρῆσασθαι παρ' αὐτοῦ τί ποτε, οὐ δι' ἑαυτοῦ παρεῖχεν, ἀλλ' ἔλεγε τῷ ἀδελφῷ· “ὑπαγε, σεαυτῷ ἄρον εἴ τι χρήσεις;” καὶ εἰς ἔφερον, ἔλεγεν αὐτῷ· “ἀπόθου αὐτὸ πάλιν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.” εἰ δὲ οὐδὲ ἔφερον ὁ λαμβάνων, οὐδὲν ἔλεγεν αὐτῷ.

21. The Greedy Worldling

Ἀδελφὸς διὰ χρόνου παρέβαλε γέροντι καὶ φησὶ πρὸς αὐτὸν ὁ γέρον· “ποῦ ὑπῆρχες, τέκνον, τὸν τοσοῦτον χρόνον;” ὁ δὲ λέγει· “ἐν Κωνσταντινουπόλει, πάτερ, διὰ τина χρεῖαν ἀναγκαίαν ἐμοί.” εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ γέρον· “καὶ τί σπουδαῖον ἀκήκοας ἢ εἰθέασω ἐκεῖ;” λέγει ὁ ἀδελφός· “σπουδαῖον μὲν σχεδὸν οὐδέν. εἰ γὰρ καὶ κομπᾶ ἀλλὰ οὖν γήινα τὰ πολλὰ κατενόησα. ἐν δὲ με κατέπληξεν. εἶδον γὰρ κοσμικοὺς πλείον ἢ ἔστιν εἰπεῖν τῶν ἐν ἐρήμῳ διαγόντων περιφρονοῦντας χρημάτων.” λέγει ὁ γέρον· “πῶς; σαφήνισόν μοι τὸν λόγον.” ἀπεκρίθη ὁ ἀδελφός· “δύο τινὰς πλουσίους ἐώρακα, καὶ ὁ εἰς τῷ ἐτέρῳ ἐνεκάλει λέγων ἐποφείλεσθαι παρ' αὐτοῦ δισχίλια νομίσματα, καὶ προέφερε τὴν ὁμολογίαν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ὁ δὲ ἔλεγεν τὸ μὲν χρέως ἀποδεδοσθαι παρὰ τοῦ οἰκείου πατρὸς, τὴν δὲ ὁμολογίαν ἐναπομεῖναι κατὰ γνησιότητα φιλίας. καὶ ὡς οὐκ ἔπιθον ἀλλήλους, ἔληξεν εἰς ὄρκον τὸ πρᾶγμα. λέγει οὖν ὁ δῆθεν χρεωστῶν· ‘ἐὰν ὁμόσω ὅτι κατεβλήθη παρὰ τοῦ πατρὸς μου τὸ χρέως, ἔχω νομισθῆναι ὡς αἰσχροκερδής. ἀλλὰ μᾶλλον οὕτω γενέσθω, ἢ ὁμνύω ὅτι ἀπεδόθη σοι τὸ χρέως τῶν δισχιλίων νομισμάτων καὶ δίδωμί σοι αὐτὰ ἐκ δευτέρου, ἢ ὁμοσον σὺ ὅτι ἔτι κεχρεώστησαι αὐτά, καὶ μηδὲν λάβης παρ' ἐμοῦ, ἀλλὰ ἀνάδος μοι τὴν ὁμολογίαν.’ ἐθαύμασαν πάντες οἱ ἀκούσαντες τὴν τοσαύτην σύνεσιν τοῦ ἀνδρός.” λέγει οὖν ὁ γέρον· “καὶ σὺ νέος ὢν, τέκνον, εἰκότως ἐθαύμασας. ἐὰν γὰρ ἐπισκέψη τῷ βάθει τοῦ πράγματος, εὐρήσεις μηδὲν ὄν μέγα, ἀλλὰ μόνης κενοδοξίας καὶ ἀνθρωπαρεσκείας ὑπερβολῆν.” λέγει ὁ ἀδελφός· “πῶς, πάτερ, εἶγε περιεφρόνησε τῶν τοσοῦτων χρημάτων τῆς ἰδίας ὑπολήψεως ἕνεκεν;” λέγει ὁ γέρον· “ὁ περιφρονώων χρημάτων ὀφείλει καὶ τῆς σωτηρίας τοῦ πλησίον προνοεῖσθαι κατὰ τὸ δυνατόν· τοῦ γὰρ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν ἡ ἐντολὴ τὰ ἀμφοτέρωτα κελεύει. εἰ οὖν ἤδει ἀκριβῶς ὅτι κατεβάλετο ὁ πατήρ αὐτοῦ τὸ χρέως καὶ προέτεινεν ἵνα καὶ ὁμόση καὶ πάλιν ἐκ δευτέρου αὐτὸ καταβάλῃται, τί ἕτερον ἔπραττεν ἢ ὅτι παρεδειγμάτιζε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις ὡς ἄδικον καὶ αἰσχροκερδῆ προφανῆ, ἑαυτὸν δὲ ἀνεκήρυττε καὶ πλουσιώτατον καὶ ἀφιλοχρήματον, ὅπερ οὐκ ἔστι τοσοῦτον ἀκτημοσύνης ἀρετῆ ὅσον κενοδοξίας, ἢ τό γε ἀληθέστερον εἰπεῖν φθόνου καὶ ὀργῆς ὑποτύπωσης.” λέγει οὖν ὁ ἀδελφός· “τί οὖν ἔδει αὐτὸν ποιῆσαι ἐπενεχθέντος αὐτῷ τοῦ ὄρκου παρὰ τοῦ λέγοντος κεχρεωστῆσθαι;” ἀπεκρίθη ὁ γέρον· “εἰ ἦν τέλειος, οὔτε ὁμόσαι ὀφείλει οὔτε ἀντεπενέγκαι ὄρκον, μάλιστα καὶ πλούσιος ὢν καὶ εἰδῶς ἀκριβῶς ὅτι κατεβλήθη τὸ χρέως.” λέγει ὁ ἀδελφός· “οὐκ οὖν ἀνάγκη δοῦναι αὐτὸν τὰ νομίσματα;” λέγει ὁ πατήρ· “καὶ πόσῳ κάλλιον ἦν ζημιωθῆναι αὐτὸν διὰ τὸ ἐκφυγεῖν ὄρκον καὶ κερδησαὶ καὶ ἀγάπην καὶ τὴν ἀμοιβὴν παρὰ Θεοῦ προσδοκᾶν. εἴπερ διὰ κενοδοξίαν καὶ τὸ δεῖξαι τοῖς ἀνθρώποις ὅτι ἄδικός ἐστιν ὁ ἄγων αὐτὸν εἰς τὸν ὄρκον, τοῦτο γὰρ φθόνου ἐστὶν καὶ μισαλληλίας. ὥστε οὖν πρόσεχε, τέκνον, ὡς ἐκεῖνα μόνα εἰσὶν ἀποδεκτὰ παρὰ τῷ Θεῷ, τὰ καλῶ σκοπῶ γινόμενα καὶ θεοφιλεῖ λογισμῶ μελετώμενα.” καὶ ὠφελῆθεις ὁ ἀδελφὸς ἀνεχώρησεν.

22. Two Elders Quarrel

Δύο γέροντες ἦσαν ἔτη πολλὰ μετ' ἀλλήλων καθήμενοι, καὶ οὐδέποτε μάχην ἐποίησαν. εἶπεν δὲ ὁ εἷς τῷ ἐτέρῳ· “ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς μίαν μάχην ὡς οἱ ἄνθρωποι.” ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· “οὐκ οἶδα πῶς γίνεται μάχη.” ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· “ἴδου τιθῶ πληνθάριν εἰς τὸ μέσον, καὶ γὰρ λέγω ὅτι ‘ἐμόν ἐστιν,’ καὶ σὺ λέγεις ὅτι ‘οὐχί, ἀλλὰ ἐμόν,’ καὶ ἐνθεν γίνεται ἡ ἀρχή.” ἔθηκαν οὖν πληνθάριν εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει ὁ εἷς· “τοῦτο ἐμόν ἐστιν.” εἶπεν δὲ ὁ ἄλλος· “οὐχί, ἀλλ' ἐμόν.” καὶ εἶπεν ὁ ἕτερος· “εἰ σὸν ἐστίν, ἄρον καὶ ὑπαγε.” καὶ ἀνεχώρησαν μηδὲν φιλονικῆσαι μετ' ἀλλήλων εὐρόντες.

23. The Devil's Bags

Ὁ ἀββᾶς Μακάριος ὅτε ᾤκει ἐν τῇ πανερίμῳ· ἦν δὲ μόνος ἐν αὐτῇ ἀναχωρῶν, παρακάτω δὲ ἄλλη ἔρημος ἦν πλείονων ἀδελφῶν. παρετήρει δὲ ὁ γέρον τὴν ὁδόν· καὶ ὁρᾷ τὸν Σατανᾶν ἀνερχόμενον ἐν σχήματι ἀνθρώπου, παρελθεῖν δι' αὐτοῦ· ἐφαίνετο δὲ ὡς στιχάριον φορῶν λινοῦν τρωγλωτόν· καὶ κατὰ τρυμαλίαν ἐκρέματο ληκύνθιον. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ γέρον ὁ μέγας· “ποῦ πορεύῃ;” καὶ εἶπεν αὐτῷ· “ἀπέρχομαι ὑπομνησαὶ τοὺς ἀδελφούς.” ὁ δὲ γέρον εἶπε· “καὶ ἵνα τί σοι τὰ ληκύνθια ταῦτα;” καὶ εἶπε·

“γεύματα ἀποφέρω τοῖς ἀδελφοῖς.” ὁ δὲ γέρων εἶπε· “καὶ ταῦτα ὄλα;” ἀπεκρίθη· “ναί· ἐὰν μὴ τὸ ἐν ἀρέσῃ τινί, φέρω ἄλλο· ἐὰν δὲ μὴ καὶ τοῦτο, διδῶ ἄλλο· πάντως δὲ ἐξ αὐτῶν κἂν ἐν ἀρέσει αὐτῷ.” καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπῆλθεν. ὁ δὲ γέρων ἔμεινε παρατηρούμενος τὰς ὁδοὺς, ἕως πάλιν ἐκεῖνος ἐπανῆλθε. καὶ ὡς εἶδεν αὐτὸν ὁ γέρων, λέγει αὐτῷ· “σωθῆίς.” ὁ δὲ ἀπεκρίθη· “ποῦ ἐνι μοι σωθῆναι;” λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· “διατί;” ὁ δὲ λέγει· “ὅτι πάντες ἄγριοί μοι ἐγένοντο, καὶ οὐδεὶς μου ἀνέχεται.” λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· “οὐδένα οὖν φίλον ἔχεις ἐκεῖ;” ὁ δὲ ἀπεκρίθη· “ναί, ἓνα μοναχὸν ἔχω ἐκεῖ φίλον, καὶ κἂν αὐτός μοι πείθεται· καὶ ὅτε ὀρᾷ με, στρέφεται ὡς ἀνέμη.” λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· “καὶ τίς καλεῖται ὁ ἀδελφός;” ὁ δὲ λέγει· “Θεόπεμπος.” εἰπὼν δὲ ταῦτα ἀπῆλθε. καὶ ἀναστὰς ὁ ἀββᾶς Μακάριος ἀπέρχεται ἐπὶ τὴν παρακάτω ἔρημον. καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀδελφοί, λαβόντες βραΐα ἐξ ἤλθον εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. καὶ λοιπὸν ἕκαστος ἠὲ τρεπίζετο, νομίζων ὅτι παρ’ αὐτῷ ἔμελλε καταλύειν ὁ γέρων. ὁ δὲ ἐζήτηε τίς εἶη ὁ καλούμενος Θεόπεμπος ἐν τῷ ὄρει. καὶ εὐρών, εἰσηλθὼν εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ. ὁ δὲ Θεόπεμπος ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. ὡς δὲ ἤρξατο ἰδιάζειν αὐτὸν, ὁ γέρων λέγει· “πῶς τὰ κατὰ σέ, ἀδελφέ;” ὁ δὲ εἶπεν· “εὐχαῖς σου, καλῶς.” εἶπε δὲ ὁ γέρων· “μὴ πολεμοῦσί σε οἱ λογισμοί;” ὁ δὲ εἶπε· “τέως καλῶς εἰμι.” ἠδεῖτο γὰρ εἰπεῖν. λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· “ἰδοὺ πόσα ἔτη ἀσκῶ, καὶ τιμῶμαι παρὰ πάντων, καὶ ἐμοὶ τῷ γέροντι ὀχλεῖ τὸ πνεῦμα τῆς πορνείας.” ἀπεκρίθη λέγων καὶ ὁ Θεόπεμπος· “πίστευε, ἀββᾶ, καὶ ἐμοί.” ὁ δὲ γέρων προεφασίζετο καὶ ἐτέρους λογισμοὺς πολεμεῖν αὐτῷ, ἕως ποιήσει αὐτὸν ὁμολογήσαι. εἶτα λέγει αὐτῷ· “πῶς νηστεύεις;” ὁ δὲ λέγει αὐτῷ· “τὴν ἐνάτην.” λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· “νήστευε ἕως ὀψέ, καὶ ἄσκει· καὶ ἀποστήθιζε τοῦ εὐαγγελίου καὶ τῶν ἄλλων γραφῶν· καὶ ἐὰν σοὶ ἀναβῆ ἰσχυρὸς, μηδέποτε πρόσχημα κάτω, ἀλλὰ πάντοτε ἄνω· καὶ εὐθέως σοὶ ὁ Κύριος βοηθεῖ.” καὶ τυπώσας ὁ γέρων τὸν ἀδελφὸν ἐξῆλθεν εἰς τὴν ἰδίαν ἔρημον. καὶ παρατηρῶν πάλιν ὀρᾷ ἐκεῖνον τὸν δαίμονα, καὶ λέγει αὐτῷ· “ποῦ πάλιν ἀπέρχῃ;” ὁ δὲ λέγει· “ὑπομῆσαι τοὺς ἀδελφούς.” καὶ ἀπῆλθεν. ὡς δὲ πάλιν ἐπανῆλθε, λέγει αὐτῷ ὁ ἅγιος· “πῶς οἱ ἀδελφοί;” ὁ δὲ λέγει· “κακῶς.” ὁ δὲ γέρων λέγει· “διατί;” ὁ δὲ εἶπεν· “ἄγριοί εἰσιν ὅλοι καὶ τὸ μείζον κακὸν, ὅτι καὶ ὄν εἶχον φίλον ὑπακούοντά μοι, καὶ αὐτὸς οὐκ οἶδα πόθεν διεστράφη, καὶ οὐδὲ αὐτός μοι πείθεται, ἀλλὰ πάντων ἀγριώτερος ἐγένετο· καὶ ὅμοσα μηκέτι τὰ ἐκεῖ πατήσαι, εἰ μὴ μετὰ χρόνον.” καὶ οὕτως εἰπὼν ἀπῆλθεν, εἰσάσας τὸν γέροντα. καὶ ὁ ἅγιος εἰσηλθὼν εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ.

24. The Council of Satan

Ἐλεγέ τις τῶν Θηβαίων γερόντων ὅτι· “ἐγὼ ἤμην τέκνον ἱερέως τῶν Ἑλλήνων. μικρὸς οὖν ἐκαθήμην καὶ εἶδον τὸν πατέρα μου πολλακίς εἰσερχόμενον θυσίαν ἐπιτελέσαι τῷ εἰδώλῳ. ἅπαξ δὲ ἐν κρυφῇ εἰσελθὼν ὀπίσω αὐτοῦ, εἶδον τὸν Σατανᾶν καὶ πᾶσαν τὴν στρατιάν αὐτοῦ παρεστῶσαν καὶ ἰδοὺ εἰς ἄρχων αὐτοῦ ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Διάβολος εἶπεν αὐτῷ· ‘πόθεν σὺ ἔρχῃ;’ ὁ δὲ εἶπεν· ‘εἰς τὴνδε τὴν χώραν ἤμην, καὶ ἐξήγειρα πολέμους, καὶ πολλὴν ἔκχυσιν αἱμάτων ἐποίησα καὶ ἤλθον τοῦ ἀναγγεῖλαί σοι.’ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ‘πόσῳ χρόνῳ τοῦτο ἐποίησας;’ ὁ δὲ εἶπεν· ‘ἐν τριάκοντα ἡμέραις.’ ὁ δὲ κελεύσας μαστιχθῆναι αὐτόν, εἶπεν· ‘τοσοῦτῳ χρόνῳ τοῦτο μόνον ἐποίησας;’ καὶ ἰδοὺ ἄλλος προσεκύνει αὐτῷ, καὶ λέγει αὐτῷ· ‘καὶ σὺ πόθεν ἔρχῃ;’ ἀποκριθεὶς δὲ ὁ δαίμων εἶπεν· ‘ἐν τῇ θαλάσῃ ἤμην, καὶ ἐξήγειρα ἀνέμους καὶ κατεπόντισα πλοῖα, καὶ πολλοὺς ἀνθρώπους ἀπέκτεινα, καὶ ἤλθον τοῦ ἀναγγεῖλαί σοι.’ ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ‘πόσῳ χρόνῳ τοῦτο ἐποίησας;’ ὁ δὲ δαίμων εἶπεν· ‘ἐν ἡμέραις εἴκοσι.’ ἐκέλευσε δὲ καὶ τοῦτον μαστιχθῆναι λέγων· ‘διατί τοσαῦταις ἡμέραις τοῦτο μόνον ἐποίησας;’ καὶ ἰδοὺ ὁ τρίτος ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ. εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ· ‘καὶ σὺ πόθεν ἔρχῃ;’ καὶ ἀποκριθεὶς ὁ δαίμων εἶπεν· ‘εἰς τὴνδε τὴν κώμην γάμοι ἐγένοντο, καὶ ἐξήγειρα πόλεμον καὶ πολλὴν ἔκχυσιν αἱμάτων ἐποίησα, ἀποκτείνας τὸν νυμφίον καὶ τὴν νύμφην, καὶ ἤλθον τοῦ ἀναγγεῖλαί σοι.’ ὁ δὲ εἶπεν· ‘πόσαις ἡμέραις τοῦτο ἐποίησας;’ καὶ εἶπεν· ‘δέκα.’ ἐκέλευσε δὲ καὶ τοῦτον ὡς χρονίσαντα μαστιγῶθῆναι. πρὸς τούτοις ἤλθεν καὶ ἕτερος προσκυνῆσαι αὐτῷ. εἶπεν δὲ· ‘πόθεν καὶ σὺ ἔρχῃ;’ ὁ δὲ εἶπεν· ‘ἐν τῇ ἐρήμῳ ἤμην ἰδοὺ τεσσαράκοντα ἔτη, πολεμῶν πρὸς ἓνα μοναχόν, καὶ τὴν νύκτα ταύτην κατέβαλον αὐτὸν εἰς πορνείαν.’ τοῦτο ἀκούσας, ἀναστὰς, κατεφίλησεν αὐτόν, καὶ ἄρας ὃν ἐφόρει στέφανον, ἐπέθηκε τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ, καὶ ἐκάθισεν αὐτὸν ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ λέγων· ‘ὅτι τὸ μέγα τοῦτο πρᾶγμα ἠδυνήθης ποιήσαι.’” εἶπεν δὲ ὁ γέρων· “τοῦτο ἐγὼ ἰδὼν, ἔλεγον· ‘οὕτως μεγά ἐστὶ τὸ τάγμα τῶν μοναχῶν,’ καὶ τοῦτο εὐδοκήσαντός μου τῆς σωτηρίας, ἐξῆλθον καὶ γέγονα μοναχός.”

25. Good Will

Εἶπεν τις τῶν πατέρων· “ἐὰν μὴ μισήσης πρῶτον, οὐ δύνασαι ἀγαπήσαι· ἐὰν μισήσης τὴν ἁμαρτίαν, ποιεῖς τὴν δικαιοσύνην, καθὼς γέγραπται· ἐκκλινον ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιήσον ἀγαθόν. πλὴν καὶ ἐν πᾶσι τούτοις, ἡ πρόθεσις ἐστὶν ἡ ζητούμενη πανταχοῦ. Ἀδὰμ γὰρ ἐν τῷ παραδείσῳ ὢν, παρέβη τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, καὶ Ἰὼβ ἐπὶ τῆς κοπρίας καθήμενος, ἐφύλαξε τοῦ ἐγκρατεύεσθαι. πρόθεσιν οὖν μόνον ἀγαθὴν ζητεῖ ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἵνα φοβῆται αὐτὸν πάντοτε.”

26. Short Sayings

Εἶπεν γέρων· “ἐὰν κάθη ἐν ἐρήμῳ ἡσυχάζων, μὴ λογίζου ἐν ἑαυτῷ ὡς μέγα τι ποιῶν, ἀλλὰ μᾶλλον ἔχε ἑαυτὸν ὡς κύνα ἐξορισθέντα ἀπὸ ὄχλου καὶ δεδεμένον διὰ τὸ δάκνειν καὶ ἐπιχειρεῖν τοῖς ἀνθρώποις.”

27. The Contest

Ἀδελφὸς οἰκῶν εἰς τὰ Μονίδια πολλάκις ἐξ ἐνεργείας τοῦ διαβόλου ἔπιπτεν εἰς πορνείαν· καὶ ἔμενε βιαζόμενος ἑαυτὸν μὴ καταλεῖψαι τὸ σχῆμα, ἀλλὰ βάλλων τὴν μικρὰν αὐτοῦ λειτουργίαν παρεκάλει τὸν Θεὸν μετὰ στεναγμοῦ λέγων· “Κύριε, κἂν θέλω κἂν μὴ θέλω, σῶσόν με, ὅτι ἐγὼ ὡς πηλὸς τὴν ἁμαρτίαν ποθῶ, ἀλλὰ σὺ ὡς Θεὸς δυνατὸς κώλυσόν με. ἐὰν γὰρ τὸν δίκαιον ἐλεήσης, οὐδὲν μέγα, καὶ ἐὰν τὸν καθαρὸν σώσης, οὐδὲν θαυμαστόν· ἄξιοι γὰρ τοῦ ἐλεηθῆναι εἰσίν. εἰς ἐμέ, Δέσποτα, θαυμάστωσον τὰ ἐλέη σου καὶ εἰς τοῦτο δεῖξον τὴν φιλανθρωπίαν σου, ὅτι σοὶ ἐγκαταλέλειπται ὁ πτωχός.” ταῦτα οὖν καθήμεραν, εἴτε ἔπιπτεν εἴτε οὐκ ἔπιπτεν, ἔλεγεν. ἐν μιᾷ οὖν πεσὼν εἰς τὴν κατὰ συνήθειαν ἁμαρτίαν νυκτός, ἀνέστη εὐθέως καὶ ἤρξατο τοῦ κανόνος. ὁ δὲ δαίμων θαυμάσας τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ τὴν ἀγαθὴν πρὸς τὸν Θεόν, φαίνεται αὐτῷ ὀφθαλμοφανῶς καὶ λέγει αὐτῷ· “ἐν ὄσῳ ψάλλεις, πῶς οὐκ ἐρυθριάς ὅλως στῆναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἢ ὀνομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ;” λέγει αὐτῷ ὁ ἀδελφός· “τὸ κελλίον τοῦτο χαλκεῖόν ἐστιν· μίαν σφύραν διδεῖς καὶ μίαν λαμβάνεις. ὑπομένω οὖν ἕως θανάτου πρὸς σὲ παλαίων καὶ ὅπου λοιπὸν φθασθῶ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. καὶ ὄρκους σε πληροφορῶ – μὰ τὸν ἐλθόντα σῶσαι ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν – οὐ μὴ παύσωμαι κατὰ σοῦ προσευχόμενος τῷ Θεῷ, ἕως οὗ παύση καὶ σὺ πολεμῆν με. καὶ ἴδωμεν τίς νικᾷ, σὺ ἢ ὁ Θεός;” ταῦτα ἀκούσας ὁ δαίμων λέγει αὐτῷ· “καὶ ὄντως λοιπὸν οὐκέτι πολεμῶ σε, ἵνα μὴ διὰ τῆς ὑπομονῆς σου στέφανόν σοι προξενήσω.” καὶ ἀνεχώρησεν ἀπ’ αὐτοῦ ὁ δαίμων ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης. ἰδοὺ ποῖον ἀγαθόν ἐστιν ἡ ὑπομονὴ καὶ τὸ μὴ ἀπογινώσκειν ἑαυτῶν, κἂν συμβῆ πολλάκις πεσεῖν ἡμᾶς εἰς πολέμους καὶ ἁμαρτίας καὶ πειρασμούς. ἐλθόντος οὖν τοῦ ἀδελφοῦ εἰς κατάνυξιν τοῦ λοιποῦ ἐκάθητο κλαίων τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ. ὅτε οὖν ἔλεγεν αὐτῷ ὁ λογισμὸς ὅτι “καλῶς κλαίεις,” ἔλεγε καὶ αὐτὸς τῷ λογισμῷ· “ἀνάθεμα τὸ καλὸν τοῦτο. τί γὰρ χρήζει ὁ Θεός, ἵνα ἀπολέσῃ τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ καὶ κάθηται θρηνῶν αὐτὴν καὶ ἡ σώζει αὐτὴν ἢ οὐ.”

28. Do Not Judge

Γέρων τις ἐκάθητο μέγας ἐν Συρίᾳ ἐν τοῖς ὀρίοις Ἀντιοχείας. εἶχε δὲ ἀδελφὸν πρόχειρον εἰς τὸ κρίναι, ἐὰν ἔβλεπε τινὰ πταίοντα. πολλάκις οὖν ἐνουθέτει αὐτὸν ὁ γέρων περὶ τούτου λέγων· ‘φύσει, τέκνον, πλανᾶσαι καὶ μόνος ἀπόλλεις σου τὴν ψυχὴν, ἐπεὶ οὐδεὶς οἶδε τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τὸ ἐνοικοῦν ἐν αὐτῷ. καὶ γὰρ πολλοὶ πολλάκις ἐνώπιον ἀνθρώπων πολλὰ κακὰ ἐργαζόμενοι κρυπτῶς τῷ Θεῷ μετενόησαν· καὶ τὴν μὲν ἁμαρτίαν ἡμεῖς εἶδομεν, τὰ δὲ ἀγαθὰ ἅπερ ἔπραξε μόνος ὁ Θεὸς ἐπίσταται. πλὴν ὅτι πολλοὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν αὐτῶν κακῶς ζήσαντες πολλάκις περὶ τὸν θάνατον καὶ τὰ τέλη αὐτῶν εἰς μετάνοιαν εὐρεθέντες ἐσώθησαν· ἔστι δὲ ὅτε καὶ δι’ εὐχῆς ἀγίων ἁμαρτωλοὶ ἐδέχθησαν. διὰ τοῦτο κἂν αὐτοῖς τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἴδῃ ἄνθρωπος, μηδαμῶς κρίνει ἄνθρωπον· εἷς ἐστὶν ὁ κριτής, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. πᾶς δὲ ἄνθρωπος ὁ κρίνων τινὰ ὡς κατάδικος καὶ ἀντίθεος τοῦ Χριστοῦ εὐρίσκειται, ὅτι τὸ ἀξίωμα καὶ τὴν ἐξουσίαν, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ πατήρ, ἥρπασε κριτὴς γενόμενος.’

29. Woe to That Sinner

Ὁ θαυμάσιος Ἰωάννης ὁ Σαβαΐτης διηγήσατο· ‘καθεζομένου μου ποτέ, φησίν, ἐν ἀκροτάτῃ ἐρήμῳ παρεκάλεσέ μοι τις ἀδελφὸς ἐκ τοῦ μοναστηρίου ἐπισκέψεως χάριν. ἠρώτων οὖν αὐτὸν πῶς ἔχουσιν οἱ πατέρες καὶ ἔλεγέ μοι· ‘καλῶς διὰ τῶν εὐχῶν ὑμῶν.’ ἠρώτησα οὖν αὐτὸν περὶ ἐνὸς ἀδελφοῦ κακὴν φήμην καὶ ὄνομα ἔχοντος καὶ λέγει μοι καὶ αὐτός· ‘πίστευσον, πάτερ, οὐπω ἀπηλλάγην τῆς φήμης ἐκείνης.’ τοῦτο οὖν ἀκούσας ἐγὼ εἶπον· ‘οὐφ.’ καὶ σὺν τῷ εἰπεῖν με ‘οὐφ’ καταφέρομαι ὡς ἐν ἐκστάσει ὕπνῳ καὶ θεωρῶ ἐμαυτὸν ἔμπροσθε τοῦ ἁγίου Κρανίου ἰστάμενον καὶ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν μέσῳ τῶν δύο ληστῶν ἐσταυρωμένον. ὥρμησα οὖν τοῦ προσκυνῆσαι καὶ πλησιάσας αὐτῷ [...] ὡς τοῦτο ἐθεάσατο ἐπέτρεψε μεγάλη τῆ φωνῆ τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ ἁγίοις ἀγγέλοις λέγων αὐτοῖς· ‘βάλλετε αὐτὸν ἔξω ὅτι ἀντίχριστός μου ἐστί. πρὶν γὰρ ἐγὼ κρίνω, αὐτὸς κατέκρινε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.’ διωκομένου οὖν μου, ὡς ἦλθον ἐξελθεῖν τὴν θύραν, ἐκρατήθη τὸ παλλίον μου ἀσφαλισθείσης αὐτῆς καὶ ἐάσας αὐτὸ ἐκείσε εὐθέως διῦπνίσθην. καὶ λέγω τῷ παραβαλόντι μοι· ‘πονηρὰ ἡ ἡμέρα αὕτη ἐμοί.’ καὶ λέγει μοι· ‘τίνος ἔνεκα, πάτερ;’ καὶ τότε διηγησάμην αὐτῷ τὰ ὁραθέντα μοι καὶ εἶπα· τὸ παλλίον μου ἡ σκέπη τοῦ Θεοῦ ἡ ἐπ’ ἐμοί ἦν καὶ ἐστερήθην αὐτῆς. καὶ ἐκ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὡς ἐπὶ Κυρίου τῆς δόξης ἑπτὰ χρόνους ἐποίησα πελαζόμενος εἰς τὰς ἐρήμους, μήτε ἄρτου γευόμενος, μήτε ὑπὸ στέγην εἰσελθὼν, μήτε ἀνθρώπῳ συντυχῶν, ἕως οὗ ἐθεασάμην ὁμοίως τὸν Κύριόν μου ἐπιτρέψαντα ἀποδοθῆναί μοι τὸ παλλίον μου.’ ἡμεῖς δὲ ταῦτα περὶ τοῦ θαυμασίου Ἰωάννου ἀκούσαντες εἶπομεν ὅτι εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἀμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται;

30. Abba Macarius and Wine

Ἐλεγον περὶ τοῦ ἀββᾶ Μακαρίου ὅτι εἰ εὐκαίρησε μετὰ ἀδελφῶν, ἐτίθει ἑαυτῷ ὄρον, ὅτι ἐὰν εὐρεθῆ οἶνος, διὰ τοὺς ἀδελφοὺς πίνε, καὶ ἀντὶ ἐνὸς ποτηρίου οἴνου, μίαν ἡμέραν μὴ πίης ὕδωρ. οἱ οὖν ἀδελφοί, χάριν ἀναπαύσεως ἐδίδουν αὐτῷ. ὁ δὲ γέρων μετὰ χαρᾶς ἐλάμβανεν, ἵνα ἑαυτὸν βασανίσῃ. ὁ δὲ μαθητὴς εἰδὼς τὸ πρᾶγμα, ἔλεγε τοῖς ἀδελφοῖς· ‘διὰ τὸν Κύριον, μὴ δῶτε αὐτῷ· εἰ δὲ μὴ γε, εἰς τὸ κελλίον μέλλει ἑαυτὸν δαμάζειν.’ καὶ μαθόντες οἱ ἀδελφοί, οὐκ ἔτι αὐτῷ παρεῖχον.

31. Go and Revile the Dead

Ἀδελφὸς παρέβαλε τῷ ἀββᾶ Μακαρίῳ τῷ Αἰγυπτίῳ, καὶ λέγει αὐτῷ· ‘ἀββᾶ, εἰπέ μοι ῥῆμα· πῶς σωθῶ;’ καὶ λέγει ὁ γέρων· ‘ὑπάγε εἰς τὸ μνημεῖον καὶ ὕβρισον τοὺς νεκρούς.’ ἀπελθὼν οὖν ὁ ἀδελφός, ὕβρισε καὶ ἐλίθασε· καὶ ἐλθὼν ἀπήγγειλε τῷ γέροντι. καὶ λέγει αὐτῷ· ‘οὐδὲν σοὶ ἐλάλησαν;’ ὁ δὲ ἔφη· ‘οὐχί.’ λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· ‘ὑπάγε πάλιν αὐριον καὶ δόξασον αὐτούς.’ ἀπελθὼν οὖν ὁ ἀδελφός ἐδόξασεν αὐτούς λέγων· ‘ἀπόστολοι, ἅγιοι, καὶ δίκαιοι.’ καὶ ἦλθε πρὸς τὸν γέροντα καὶ εἶπεν αὐτῷ· ‘ἐδόξασα.’ καὶ λέγει αὐτῷ· ‘οὐδὲν σοὶ ἀπεκρίθησαν;’ ἔφη ὁ ἀδελφός· ‘οὐχί.’ λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· ‘οἶδας πόσα ἠτίμασας αὐτούς καὶ οὐδὲν σοὶ ἀπεκρίθησαν; καὶ πόσα ἐδόξασας αὐτούς καὶ οὐδὲν σοὶ ἐλάλησαν; οὕτως καὶ σὺ, ἐὰν θέλῃς σωθῆναι, γενοῦ νεκρός· μήτε τὴν ἀδικίαν τῶν ἀνθρώπων, μήτε τὴν δόξαν αὐτῶν λογίσῃ, ὡς οἱ νεκροί· καὶ δύνασαι σωθῆναι.’

32. My Sins Fall to the Ground

Ἀδελφός ποτε ἐσφάλῃ εἰς Σκῆτιν· καὶ γενομένου συνεδρίου, ἀπέστειλαν πρὸς τὸν ἀββᾶν Μωϋσῆν. ὁ δὲ οὐκ ἠθέλεν ἐλθεῖν. ἀπέστειλεν οὖν πρὸς αὐτὸν ὁ πρεσβύτερος λέγων· ‘ἐλθέ, ὅτι σε ὁ λαὸς περιμένει.’ ὁ δὲ ἀναστὰς ἦλθε. καὶ λαβὼν σπυρίδα τετρημμένην, καὶ γεμίσας ἄμμου ἐβάστασεν. οἱ δὲ ἐξελθόντες εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ λέγουσιν αὐτῷ· ‘τί ἐστί τοῦτο, πάτερ;’ εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ γέρων· ‘αἱ ἀμαρτίαι μου εἰσιν ὀπίσω μου καταρρέουσai, καὶ οὐ βλέπω αὐτάς· καὶ ἦλθον ἐγὼ σήμερον, ἀμαρτήματα ἀλλότρια κρῖναι.’ οἱ δὲ ἀκούσαντες, οὐδὲν ἐλάλησαν τῷ ἀδελφῷ· ἀλλὰ συνεχώρησαν αὐτῷ.